

SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año V.

No. 216

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

Cena 10 cent.

Uredništvo in upravnništvo

Calle AÑASCO 2322 — Paternal

Buenos Aires, 22. julija 1933.

Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—

celo leto \$ 5.—, Inozemstvo Dolar 2.—

List izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

CORREO
Argentino

FRANQUEO PAGADO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 1551

NACIONALIZEM IN VERA

Skoraj po vseh današnjih državah se vršijo legalni in ne legalni boji med vlado in cerkvijo. V poštev pride katoliške cerkev, ker je najmočnejša verska organizacija na svetu. Povprečnemu opazovalcu je težko, najti pravi vzrok, bistrejšim očem pa je stvar povsem jasna.

Katoliška cerkev je po pravih mednarodna in bi ne smela poznati nobene meje nacionalizma. Narodov, pravzaprav držav pa je na svetu mnogo, ki so vse prepojene s fanatičnim nacionalizmom, posebno v Evropi. Vsaka teh držav hoče človeka popolnega sužnja. Telesno bi ga pripravila in vzgojila država, duševno pa cerkev. Ako bi se katoliška cerkev branila tega posla, so nekatere države pripravljene ustanoviti svojo lastno narodno ali državno vero.

Nemški dictator Hitler je kmalu ko je zlezel na državno krmilo, zagrozil katoliški cerkvi ako ne bo pokorno služila njegovim ciljem, bo proglasil za državno vero protestantizem. Organizacija "Zveza nemških kristjanov" že deluje za enotno nemško nacionalno religijo, ki je za enkrat omejena samo na protestantizem. Ta organizacija je od Hitlerjeve stranke uradno priznana.

Podobno se dogaja tudi v Jugoslaviji. Dočim se katoličanstvo kolikor mogoče ovira, so pravoslavci popolnoma nemoteni. Pravoslavni so vse bolj udani vladi kakor katoličani. To ni samo navadna domneva, ampak je gola resnica. Časopisje iz Jugoslavije sicer o tem ne govori odkrito, vendar dovolj jasno.

Tudi katoliška cerkev je v italijanskih mejah drugo kot je za ostali svet. Primorci to brez posebne razlage prav dobro razumemo. Od Boga izvoljeni so samo fašisti in črni "duce" Mussolini. Katekizem sicer uči, da je Bog vse veden. Slovenskega jezika pa v Italiji vendar le ne zna, sicer bi ne branili vernikom moliti v njihovem jeziku. Božji namestniki Italijani, vzemimo

škofijskega namestnika Sirottija v Gorici, lahko preganjajo božje namestnike, Slovence.

To jasno kaže da fašizem v svoji brutalni blaznosti hoče prisiliti da mu je vsako kakoršnokoli gibanje podvrženo, ker edino na ta način si je svest obstoja. Kristus se je rodil, kot pravi Sv. Pismo, ubog in za revne ljudi, da jih dvigne iz sužnosti, ter jim pokaže pot k resnici in življenju. Danes pa hoče fašizem da bi igral Bog v vsaki državi drugačno ulogo. Hoče da bi se v božjem in nacionalnem imenu ljudi navdahnili s trdno vero v neko vzvišeno "domovino", ki jo za doseči, je treba stradati in zanjo kri prelivati. Internacionalne vere ni, je samo nacionalna. Sploh ne sme biti mednarodnega mišljenja, temveč samo narodno.

Že v svetovni vojski smo videli da so vsi katoliški narodi molili po nalogu vlade, k enemu in istemu Bogu, naj podeli zmago njihovemu pravičnemu orožju ker se gre za pravično in sveto stvar domovine. Seveda tega čudeza ni bilo da bi vsi zmagali, kar so dobro vedeli tudi tisti ki se jim je hotelo profitov potom človeških trupel, da ga ne bo, je vsakem razumljivo, da so se nesramno igrali le z ubogim preprostim ljudstvom.

Podobno, samo še v bolj zviti obliki delajo z nami danes.

Spričo teh komedij je razumljivo da se ljudstvo obrača v drugo popolnoma lastno smer. Ta smer ni politična ni protiverska, temveč je kulturnega značaja. Kljub oviram se je masa le povzpela do višine, kjer ji je več ali manj jasen lastni položaj. Strmoglaviti ljudstvo nazaj v temne nižave, se tudi fašizmu ne bo posrečilo, vsaj v celoti ne, pa naj mu služijo kakoršnekoli vere.

Ta članek ni naperjen proti nobeni veri. Hoteli smo samo pokazati našim čitateljem, kot je tudi naša dolžnost, kako bi radi kapitalisti uspava-

OKNO V SVET

Khabarovsk. (Rusija).

Sovjetski vojaki so aretirali deset "belorusov" pod imenom "bela straža", med katerimi je tudi Ukhtomsky princ. Prišli so od japonske strani v Mandžuriji z namenom da bi v prizorili na ruskem ozemlju teror in da bi kaj z vohunili.

Berlin. — Nad tisoč žensk se je vdeležilo velikega shoda, na katerem je govoril notranji minister Guett. Prosil je nemško ženo naj pomaga ustvariti mogočen nemški narod. Dolžnost ženske je, da ustvari boljšega moža, da bo zamogel dati ženski boljšo udobnost na zemlji. Kadar bo ženska, je nadaljeval, prava fašistinja bo nemški narod na drugi stopnji, kot je danes.

O da da, to tudi mi verujemo in bo kmalu verjela tudi nemška žena in ves nemški narod.

Malaga (Španija). — Policija je aretirala več študentov, ker so na otoku Magdalena brez dovoljenja posetili bivšo kraljevo palačo.

Barcelona. — Na več krajih so eksplodirale bombe. V ulici Paris je ranilo neko žensko. Peklenski stroj se je razpočil, ravno ko je šla tam mimo.

Barcelona. — Zidarski kontratisti stavkajo, ker med zahtevo delavca in gospodarja nemorejo nič zaslužiti.

Moskva. — Kot poročajo bo letos žetev v Rusji izvrstna.

Turin. — Vlada je določila posojila 80 milijonov lir za mesto Turin. S tem denarjem se bodo dokončale razne javne naprave.

Sorrento. — Meščani so priredili svečan praznik za v spomin pesnika Torcuato Tasso.

Nueva York. — Italijanski antifašisti so napadli v neki zaprti hiši vodjo severno-ameriških fašistov A. J. Smitha. V tepežu je dobil

li prebujajoče se ljudstvo. Kar smatra preprosto in verno ljudstvo za sveto, je za fašizem ali nacionalizem umazana kupčija.

težke poškodbe neki italijanski antifašist, ki je za posledicami umrl. V zadevo je posegla tudi policija, ki je vse prisotne pozaprla.

Washington. — Predsednik Roosevelt izjavlja, da se bo določilo za javna dela 3.300.000.000 dolarjev.

Rio de Janeiro. — Kot poročajo iz Belema se je vozilo tam mimo 500 kolombijskih vojakov pod vodstvom generala Efraima Rojas.

Vojaki so bili pri obrambi mesta Leticia in se vozijo v svojo domovino.

Berlin. — Za tri mesece je ustavljen nacionalistični list "Deutsche Zeitung", ker ni zadostno podpiral fašistično politiko.

Atene (Grčija). — Polkovnik Napoleon Zervas je bil aretiran z več drugimi častniki. Obdolžen je pripravljalne ustaje proti državi.

Lima. — Vlada je dala sodbodo šestintridesetim političnim kaznjencem.

Montevideo. — Pojavilo se je mnogo panorejenega denarja. Policija marljivo zasleduje falsifikatorje.

Habana (Kuba). — Vsed novih davkov so trgovci zaprli vrata. Ker se je bilo bati resnih izgredov je policija zasedla vsa javna poslopja.

Brusel (Belgija). — Trikratno bo zvišan davek na vse stvari ki sličejo "luksuzu".

Berlin. — Litvanska letalca ki sta letela iz Nueva Yorka sta se smrtno ponesrečila v bližini mesta Saldin na Nemškem.

Novosibirsk. — Severno-ameriški letalec W. Post je preletel iz Nueva Yorka v Rusijo in Sibirijo do tihega Oceana. Pot nadaljuje.

Rim. — Balbova skvadri-

lja se bo vrnila nazaj v Italijo po zračni poti. Ta zračni špas bo stal Italijo 3 milione lir. Stroški se bodo krili z znamkami, ki jih bodo dali tiskati za eranavtika. Torej plačal bo tisti, ki bo po zračni pošti hotel komu pisati.

Chikago. — V tem mestu so se zbrale ženske iz vseh delov sveta. Razpravljale bodo o socialnem gospodarskem uprašanju.

Morda bodo ženske, ki jih imajo možje za kratke pameti, več dosegle kakor modri diplomati v Londonu.

Rim. — Kot poročajo, bo letos žetev v Turčiji mnogo izdatnejša od lanskega leta.

Rim. — Policija je aretirala dva anarhista. Bila sta v zvezi z Italijani v inozemstvu. Imela sta v načrtu napraviti neki komplot ki pa se je ponesrečil.

Fez (Paris). — V dolini Gharb je na nepojasnen način začelo goreti polje. Umrlo je 31 oseb čez sto jih je pa ranjenih. Z velikim naporom se je posrečilo ogenj pogasiti.

Stambul (Turkija). — Leon Trocky je odpotoval s parnikom "Bulgarija" v Rim.

Lisbona (Portugalska). — Italijanske vojne križarke "Trieste", "Fiume", "Gorizia" in "Zara" so prispele v Tajo, kjer se bodo mudile nekaj dni.

Madrid. — Škof Toledo je izdal pastirski list na vernike, ki pravi med drugim. "Bog ne bo dopustil da bi bilo njegovo ime pozabljeno v srcih španjolcev, kot želijo ne prijatelji cerkve". Nadalje jih poziva naj bodo združeni v boju za cerkev.

Santiago. — V okraju Cauquenes je umrla neka ženska ki je imela 140 let.

Anarhija v današnjem gospodarstvu

Nikdar prej se še ni tako jasno videlo, kako neurejen in nepopolen je današnji takozvani kapitalistični družabni in gospodarski "red".

Do kakšnih absurdnosti in protislovij je prišlo današnje gospodarstvo, naj nam pokažejo tele vesti, ki jih postavljamo poleg mnogih, o ka-

terih smo svoj čas že poročali:

V Kanadi in v Zedinjenih državah Sev. Amerike je moralo mnogo farmerjev pustiti svojo pšenico segniti kar v steblih na polju. V New Yorku so ugotovili, da v morju gine nešteto rib zaradi prevelikih množin mleka, ki je

Kogar je nesreča vrgla v bolezen in ne more več najti ljubljene in dragocenega zdravlja, čeprav je že vse poskusal, naj pride k nam. Če ni že prepozno, mu bomo pomagali. Če Vam pešajo moči, če nimate teka, če Vas muči kakšna zavrtna bolezen, sploh ako čutite, da Vaše zdravje ni v redu, ne odlašajte na jutri, marveč zatecite se takoj k dobremu zdravniku. Vsako bolezen je mogoče ozdraviti, tudi najtežjo in najzavratnejšo, kadar se bolnik pravočasno podvrže dobri zdravniški oskrbi.

V naši zasebni kliniki so najmoderneje urejeni oddelki za operacije, za notranje, spolne, otroške bolezni, za žarke X, za ultravioleto žarke, diatermijo, frenoterapijo itd. itd. — Nadihu in boleznim prebavi (želodčne in črevesne) zdravimo z novim aparatom, ki je iznajdba znamenitega profesorja dr. BESCHA. Ta aparat, edini v Buenos Aires, se je v praksi izkazal kot najboljši sredstvo za zdravljenje omenjenih bolezni.

ZASEBNA KLINIKA

Ravnatelj: Dr. PESSANO — Upravitelj: Dr. KOSTA VELJANOVIĆ

Calle Ayacucho 1584

Telefon: 41 - 4985

Buenos Aires

bilo izlito v morje. V Ooaklandu, Kalif., so izlili v enem mesecu več kakor 450.000 litrov mleka v vodo. Da ohranijo ceno jajc, so igrali rotary klubi v Kaliforniji s 60.000 komadi jajc znano igro base ball! Ob istem času — tako poroča list "Bodenreform" — pa je 60 odstotkov vseh newyorskkih otrok premalo prehranjenih in se polagoma bližajo izgladovanju — in to po ugotovitvah Družbe za izboljšanje položaja ubožnega razreda v New Yorku. Še nikdar prej v vsej zgodovini New Yorka ni bilo v tem mestu toliko ubožstva, bede in pomanjkanja. Nikdar še ni bilo toliko bolezni, ki vse izvirajo iz nezadostne prehrane. Da, še nikdar ni bilo toliko lakote kakor zdaj.

Pa poslušajmo dalje: Dnevno poročilo hamburške blagovne interimne borze sporoča, da je bilo do konca januarja tega leta uničenih že 13,5 milijonov vreč kave, in da hočejo zanaprej dnevno uničiti po 70.000 vreč kave. Če bodo izvedli ta načrt, znači to letnega uničenja okroglo 20 milijonov vreč kave, kar bo pač res pripomoglo k temu, da bodo cene kavi poskočile, ali kakor pravijo kapitalisti, "da se bo trg olajšal".

In za zaključek: Zaradi prevelike produkcije masla, ki je nastala predvsem zaradi izgube nemškega trga in odjema, pripravljajo danski poljedelski krogi načrt, da se uniči en del danskih kravmlekarij, da se na ta način omeji produkcija masla. V teku šestih tednov se mora na Danskem zaklati 14.000 kravmlekarij. Da bi se pa na drugi strani s tem izrednim klankom ne škodovalo trgu mesa, se bo to meso od 14.000 krav predelalo v redilno in mastilno hrano za prašiče. Preveč masla je; zaradi tega je treba klati krave-mlekarice.

Ali kdo naj poje te zaklane krave-mlekarice? Pa vendar ne ljudje, ki ne morejo kupiti niti masla niti govejega mesa, marveč morajo živeti od suhega kruha in mesa psov? Ne, to bi bilo nekapitalistično, to bi bil neverjeten zločin proti svetemu gospodarskemu redu! 14.000 krav bodo torej predelali v svinjsko klajo, svinje se bodo redile in uspevale in dobivale mast — ali kdo bo pojedel in potrošil to svinjsko mast? Morda bodo krmili z njo potem postrvi, s postrvmi pa ščuke in potem...?!

Pri takem gospodarskem "redu", kakor obstoja danes in imamo zgoraj zanj jasne dokaze, morajo ljudje gladovati in umirati od gladi zaradi tega, ker je preveč živil in življenskih potrebščin — samo, da ostane ta sveti profit in moloh kapital neokrnjen in neprizadeta. Za njima pride pa lahko potop!

Cv. K.

Iz nedeljske prireditve Slov. prosvetnega društva I.

Prireditve se je pričela pol ure po napovedani uri. Ko se je imelo pričeti s programom je največ ljudi prihajalo, tako da ni kazalo pričeti s točkami, dokler se ni dvorana pomirila. Drugokrat pazite da boste do napovedane ure že vsi, ali vsaj večina v dvorani tudi radi tega, ker je dvorana plačana in pa ker potem za prosto zabavo časa primanjkuje.

Prireditve je bila nepričakovano dobro obiskana. Vsi prostori v dvorani in na galeriji so bili zasedeni mnogo ljudi pa je moralo stati. Program je bil dolg, morda predolg, ker je bil končan komaj ob 8 uri, vendar so vsi pazno sledili točki za točko. Glas občinstva je, da je Prosveta uresnici kulturno društvo, ker si upa in zna občinstvu nekaj nuditi. Mnogo

truda stane prireditelje taka prireditve, ki ni in ne bo nikoli poplačana, vendar pri razumevanju občinstva jim daje nove izpodbude za nadaljno delovanje.

Kritika petja

Po dveh letih sem imel zopet priliko slišati pevski zbor Prosvete. Zbor pod vodstvom sedanjega pevovodja se je popolnoma reorganiziral.

"Nazaj v planinski raj" je bila pesem podana prav dobro. Intonacija čista, izvajanje nadvse krasno. V zboru je opaziti disciplina in pevovodja Trebše z lahkoto vodi zbor po njegovi mili volji. "In to ti nič ni mar", tisti pianissimo, tisti proseči ženski glasovi, čisti in lahki tenorji, ter gromoviti basi, ki se je zdelo kot da nekje tam v daljavi za Krnom grmi... združena harmonija je tako nebeško lepo uplivalo na poslušalce da ne najdem besede. Samo čutili smo kako je nas pesem dvignila iz podvipavske trte ter nas kot v sanjah nesla tja pod divni Krn

kjer počiva nas ljubljene Simon Gregorčič. Pesem je bila gromovito aplavdirana.

Tudi moški zbor "Triglav" kdor je pesem razumel je bila pram nalašč za nas izseljence. Ali ni resnično zapel solist "Tujina smehljaje mi kazala kras" in zbor mu je odgovarjal z domotožnim glasom "A nate Triglav mislim ves čas".

"Lahko noč" je pesem naporena za vse glasove, vendar je bila na mestu brez nekaj manjših nedostatkov. V tej pesmi se je pevovodja skazal kot spreten dirigent. Dasi je samouk vendar fant, ki ima dar in talent. Njegove kretnje so tako lahke in spretno da ima vsak glas in vse pevec pod prsti.

Ako bo zbor tako napredoval bo deležen še velikih uspehov. Sicer pa je znano, da, zbor Prosvete nima konkurence v Buenos Airesu.

Stanko Gabrovic

nekdanji pevovodja društva "Sava"

PEVCEM IN PEVKAM

Za moški zbor pričnemo z rednimi vajami takoj drugi teden. Ure in dan ponavadi. Z vajami za mešan zbor pa bomo pričeli prvo nedeljo drugi mesec.

Na zadnji prireditvi so se izkazale ženske, v primeri z vajami, boljše kot moški. Naše priznanje. Upamo da boste tudi v bodoče napredovali.

Načelnik

KRITIKA O IGRI

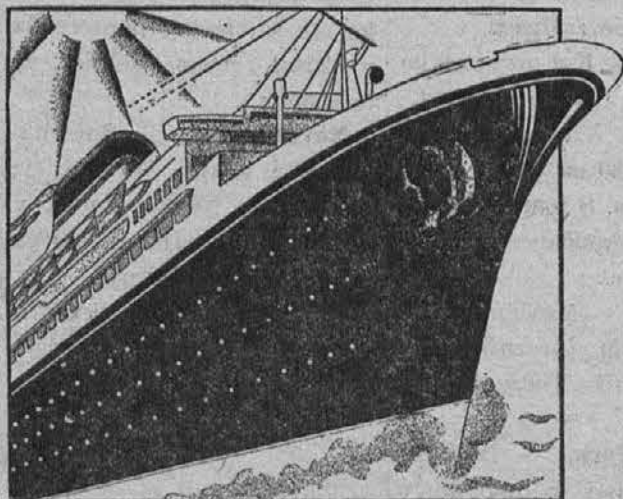
bomo prinesli v prihodnji številki.

"Slovanski Svet"

Pomotoma je prejšnji teden izostala objava, glede propagandne izdaje Slov. ilustrirane revije, zato sporočamo našim čitateljem, da koncem meseca prične redno vsaki m. in izpopolnjena na več straneh izhajati.

Kdor bi jo želel prejemati, lahko pošlje svoj naslov na upravo calle Alsina 456, Buenos Aires.

GIBANJE PARNIKOV

Iz Evrope pridejo:

21. julija: CAP ARCONA
21. julija: DUILIO
31. julija: NEPTUNIA
15. julija: BELVEDERE
15. julija: FLORIDA

Iz Buenos Airesa odpotujejo:

21. julija: PSA MARIA
25. julija: DUILIO
4. avgusta: NEPTUNIA

NAJUGODNEJSE CENE IN POGOJE ZA POTOVANJE NAJDETE

SLOVENSKEM ODDELKU

BANCO S.A. FUNDADA EN 1911
COMERCIAL DEL PLATA

Av. de MAYO 652 U. T. 33 - 1333 BUENOS AIRES

Uradne ure vsak dan od 8. do 18; ob sobotah od 8. do 11.

DOPISOVANJE

Mugerle Josefina: pl. 30.7.34. Maurič Fani: pl. 30.7.34. Moršic Franc: pl. 30.1.34. Viktor Sedevčič: pl. 30.12.33. Maria Lazar: pl. 30.6.34. Emilio Cotic: pl. 30.11.33. Zorko Bajc: pl. 30.9.33. Petrovič Antonio: pl. 30.8.33. Karlo Mizerit: pl. 30.9.33. Štokelj Antonio: pl. 30.12.33. Lupin Ivan: pl. 30.6.34. Winkler Friderik: pl. 30.6.34. Benčina Juan: pl. 30.1.34. Počivalnik Josip: pl. 30.1.34. Černe Ivan: pl. 31.12.33. Vuk Anton: pl. 31.12.33. Pristavec Alojz: pl. 30.7.34.

Vsem se upravnistvo najpriskrebeje zahvaljuje za poravnano naročnino.

IŠČEMO

nataančni naslov Petra Štucin, ki baje stanuje v Rosarju pasaje Tandil 1296. Od Slovenske Narodne Podporne Jednote v Sev. Ameriki smo dobili neko važno pismo, ki se nahaja na našem uredništvu.

IŠČE SE

Milka Plažanc iz Orej pri Divači. V Buenos Aires je prišla leta 1929 mes. Novembra. Domači nimajo nobene vesti o njej že eno leto. Ako bi kdo kaj vedel o njej je naprošen da sporoči na naslov. Družina Franc calle Ayacucho 1343 FCCA, San Fernando.

Ujeli so ga

Dne 27. marca so ujeli na zborovanju slovenskih profesorjev v Ljubljani gospoda profesorja Vincencia Marinko. Poslušajte, kako je bilo!

Gospod profesor Marinko je imel na tem zborovanju predavanje, na katerem je oštel svoje profesorske tovariše in jim očital, da niso dovolj patriotični. Zato da ni patriotična tudi slovenska mladina, ne srednješolska, ne visokošolska, katero je oboje strahovito napadel, češ da je postala nepatriotična, separatistična in komunistična.

Hvaležni gospodje profesorji pa so ugotovili najprej Marinkovo "tako nepopolno znanje, da bi ne bilo treba zanj nobene literarne in nobene univerzitetne izobrazbe".

Še bolj porazna je bila ne-pričakovana ugotovitev, da je isti gospod profesor Marinko za časa nevarnih bojev za našo osvoboditev agitiral proti znani majniški deklaraciji, proti narodnemu ujedinjenju in proti jugoslovanski državi.

Po teh težkih ugotovitvah se je sicer tako zgovorni gospod Marinko zmedel in ni vedel drugega odgovoriti, kakor da je nerodno priznal: "Jaz sem bil takrat ravno tako dober patriot, kakor vi se-

daj niste!"

Tako, tako!

Gospodu profesorju je svoj čas, ko so vnete in nesebične narodne borbe preganjali in zapirali, očitno "kazalo" da agitira proti narodnemu ujedinjenju in za nemško Avstrijo, za kar je mogel po pameti pričakovati lepega izdajalskega plačila. Danes pa mu "kaže" da se cedi jugoslovanskega nacijonalizma in spet prejema plačilo za svoje nič lepše in nič manj ogabno delo.

Po mnenju gospoda profesorja Marinka niso danes na Slovenskem patriotični ne profesorji, ne študentje, ne srednješolska, ne visokošolska mladina. Klerikaleci seveda že tako ne ali socialisti ali celo komunisti.

Po mnenju gospoda profesorja Marinka in njegovih prijateljev je torej danes nepatriotično vse slovensko ljudstvo. To pomeni, da po mnenju teh gospodov vse slovensko ljudstvo, zreli možje in mladina, izobraženstvo, delavstvo in kmetje, da vsi skupaj ne vedo kaj da jim je dobro in koristno in mora neznačajna peščica slovenskih "nacijonalistov" Marinkove sorte s silo, z diktaturo in s pomočjo tujcev skrbeti za srečo in blaginjo slovenskih ljudi.

RESNOST naše Banke je zagotovilo,

da

POTNI LISTI za Evropo, kupljeni na naši Banki, so poceni in le za boljše parnike.

da

VASI PRIHRANKI so na naši Banki popolnoma varni.

da

RAZPOŠILJANJE DENARJA je hitro in točno.

NAŠI URADNIKI Vaše narodnosti, so Vam v vseh ozirih na razpolago.

Slovenski oddelek

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUD

Avenida L. N. Alem 150 - Buenos Aires

NAPHITREJŠE DENARNE POŠILJKE

Vašim v domovino,

Vam obavimo

Slovenski oddelek

Banco Holandés

Bmé. MITRE 234

BUENOS AIRES

Podružnica: CORRIENTES 1900

Iskoristite to ugodno priliko in nam takoj dostavite natančen naslov prejemnika (z denarjem) katerega bomo z največjo točnostjo odposlali ter Vam tako prihranili mučno čakanje.

Uradujemo vsak delavnik od 8½ pa do 7 zvečer

Ali Vi verjamete v ta nesmisel?

Samo po sebi je razumljivo, da mi sinovi slovenskega

ljudstva spoštujemo, cenimo in ljubimo vse resnične narodne delavce, naj bodo katerekoli političnega prepričanja. Mi vemo, da še nikoli niso bili vsi ljudje enih misli in da nikoli ne bodo ni da je mogoče dobiti poštenih in dobromislečnih mož v najrazličnejših političnih strankah. Ljudje Marinkove sorte pa se nam, na kratko povedano, studijo in pravimo njihove-mu narodnemu delu zločin nad slovenskim ljudstvom.

18 JUGOSLOVANSKIH IZSELJENIŠKIH LISTOV

Gospod minister Ljubomir Tomašič je poročal v beograjskem senatu, da je osemnajst jugoslovanskih izseljeniških listov v njihovi domovini Jugoslaviji prepovedanih. To število se je zadnji čas še znatno pomnožilo. Tako je bil pred kratkim prepovedan severoameriški nabožni list Ave Maria. SLOVENSKI TEDNIK torej ni tako sam, da bi ga moglo biti strah, ne v tako brezbožni družbi, da bi ga bilo treba biti sram.

V ljubezni bi šli za drugega do konca sveta, toda ra-majhno pot za drugega — težje.

PRIMORSKE VESTI

Velike aretacije v Renčah

Renče, 19. junij 1933. Pretekli teden so aretirali v Renčah mnogo fantov in mož. Čez noč se je sredi vasi pojavila velika slovenska zastava. Kdo jo je izobesil nihče ne ve, a aretacije se še vedno nadaljujejo. Sumijo, da so izvršili to delo fašisti sami, da se lahko znesejo nad našimi ljudmi. O poteku zadeve bomo še poročali.

Tolminski podeštat

Tolmin, maja 1933. — Naš "Matiček" podeštat Marsan, ravnatelj tolminskega potovalnega kmetijskega tečaja, je delal izpit, da bi dobil potem kako boljše mesto in mogel tako lažje in v večjem stilu izmzgavati naše ljudi. Pri izpitu pa je pogorel. Znano je, da je imenovani podeštat spraval našo občino na rob propada. Tako je z našimi podeštati! Kjer se ti tak vsi dra, je denarja za počestnice in vlačuge, za fešte in nogomet, le za kaj pametnega in koristnega ga ni. Tudi to bo prešlo...

"Ropoče boben gor in dol"

Opčine, maja 1933. — Pri nas se je gospodarstvo zakotalilo že v prepad. V nekdanj

tako dobro gospodarsko situirani vasi, je sedaj samo še kakih 10 do 15 kmetov nezadolženih. Tako je zapel boben svojo žalostno pesem pri veelposestniku in gostilničarju Antonu Kete-ju, dalje Josipu Škerlavaj-u (Tembačev), Drčetu in Andreju Danev (Stepkov). Tudi Malalanu Karlju in Malalanu Antonu je boben zapel. Vsled takih prilik, definirajo ljudje svoje razmere tako-le: "Gre nam po italijansko".

Tuberkuloza se širi v Julijski Krajini

pri nas že dalj časa in je le Renče, maja 1933. — Splošno pomanjkanje, ki vlada dosedaj, je že marsikateremu pripomoglo v prezgodnji grob. Slabi časi sploh, borba za vzdržanje gospodarstev, pehanje za delo in zaslužek in druge skrbi, poleg tega pa slaba in pomanjkljiva prehrana in celo stradanje — to so vzroki, da se med nami vedno bolj širi jetika. Mnogo jih je, ki so ji že podlegli. Zadnji žrtvi jetike sta dva mladeniča: Gabrijel Krpan, star 24 let in Mozetič Jožef, star 27 let, oba iz Renč. Radi bi vedeli,

čemu so vse ustanove kot "Consortio antituberculare provinciale" itd. za katere moramo potom naših občin več ali manj prispevati, ko pa se nam nikoli ne nudi najmanjša pomoč. Pa bi je niti ne rabili, če bi nam dali dovolj dela in — kruha!

Procesi radi dezertstva

Trst, 17. junij 1933. — Pred kratkim so prijeli in zaprli v Postojni Rudolfa Dilenardija iz Sv. Križa. Obdolžen je, da je brez potnega lista prekoračil mejo in se poleg tega z begom odtegnil vojaški službi.

V ponedeljek 19. t. m. bo v Trstu pred vojaškim sodiščem proces proti Sedmaku Ferdinandu. Imenovani je obdolžen dezertstva.

Tajna naših gozdov

Postojna, junija 1933. — Sicer stvar ni tako nova, je pa zato toliko bolj zanimiva, vsled česar jo tudi objavljamo. Naš list je že mnogo poročal o utrjevanju Trdnvega, II. Bistrice in okolice, bolj malo pa o Postojni in Št. Petru na Krasu, ki je od vseh strani obdan od utrd in vojaških naprav. Ko je posetnik po domače Mrkulin iz Gradea (vas, ki je 1/2 ure oddaljena od Št. Petra na Krasu) poslal svoje domače grabiti listje, je moral prositi za tozadevno dovoljenje pri postaji milicije. Pismeno dovoljenje so prinesli miličniki Mrkulinu na dom. Pa to ni zadostovalo, odšli so tudi z grabljicami, da jih spremljajo na lice mesta. Ko so prišli do gotovega kraja so vsem zavezali oči, jih tako peljali dalje, dokler niso prišli do označene parcele. Tu so jim odvezali oči in ostali poleg

grabljic, dokler so se vrnile. Nazaj grede se je ponovil isti proces. Dogodek ni razburil samo Mrkulinove, ampak vso vas in tudi okoliške. Saj kot zgleda, mislijo na ta način popolnoma onemogočiti ljudem vsako gibanje in jih izriniti iz njihovih domačij, ki so obdane skoro že od vseh strani od utrd.

Smrt Slovenskega "skvadrista"

Sv. Križ, 19. junija 1933. — Pred kratkim je umrl v Sv. Križu Franc Švab, petindvajset leten mladenič. Omenjali ga ne bi, ako ne bi bilo z njim v zvezi tudi marsikaj, kar je škodilo našim ljudem. Imenovani je bil prvi, ki se je v naši, sicer zavedni vasi, prodal fašistom in jim služil že v prvih njihovih pohodih pri nas kot "skvadrist". Pozneje jim je ostal zvest kot miličnik in kot vohun. Škodoval je našim ljudem kjer je mogel. Za vsako malenkost je ovaljal in znan je bil zaradi tega ne samo v Sv. Križu, ampak tudi daleč po Krasu. Okoli 1. 1924. je bil že v zaporu radi nekega umora. Pri razdeljevanju vina so se namreč sprli miličniki med sabo in so enega pri tem ustrelili. V zadnjem času pa mu tudi njegovo preveliko podrepništvo ni mnogo več koristilo in fašisti sami so se ga pričeli otepati. Kako ne bi, saj je na primer ljudem ob gotovih prilikah potrgal z okna nageljčke in jih radi nageljčkov naznanil kot antifašiste itd. Marsikdo se bo oddahnil, ko bo zvedel o smrti tega človeka. Tudi domačinom

je odleglo in dal Bog, da bi bil Franc Švab zadnji.

Na meji ustreljen tihotapec

Škofja Loka, 22. junija. — Davi se je raznesla po Škofji Loki vest, da je bil tekom noči ustreljen na meji neznan tihotapec. V okolici Davče, majhnem naselju na jugoslovenskoitalijanski meji v občini Sorica sta opazila graničarja dve sumnjivi postavi, ki sta hiteli proti italijanski meji. Na klice: Stoj! se moža nista ustavila in sta s tovorima na hrbtih pričela teči proti meji. Graničarja sta po predpisih še večkrat ponovila klice, potem pa streljala. Eden beguncev je kriknil in padel, drugi pa je utekel preko meje. Stražarja sta obvestila o dogodku takoj svojo komando, ki je uvedla preiskavo.

Poizvedbe so ugotovile, da je ustreljenec Frelih Janez, posestnik na srednjepremožni kmetiji iz občine Sorice. Frelih je bil dvolastnik, ki je imel svoje posestvo tudi na italijanski strani v vasi Novake, občina Cerkno. Bil je znan kot strasten tihotapec že več let. Najraje je tihotapil živino. V usodni noči je nesel v nahrbtnem košu tovor sirovega masla.

Truplo so odnesli v mrtvašnico v Sorici, kamor je prišla tekom današnjega dne komisija pod vodstvom sreskega načelnika g. Legata. Komisija je ugotovila, da sta postopala graničarja po službenih predpisih. Nesrečni Frelih je bil poročen, star 31 (Sledi na 7 strani)

Instituto Médico

339 Callao 339

Dr. Renoulin

Bivši zdravnik v bolnišnici Salaverry, V. Sarsfield in v bolnišnici Alvear.

Vodi osebno zdravniški zavod CALLAO. Vsi klijenti se zdravijo od zdravnikov specialistov.

SIFILIS. 606-914. — Moderno zdravljenje.

BLENORAGIA — Moderno zdravljenje brez bolečin.

Prostatis, vnetja in spolne bolezni.

KRVNE BOLEZNI. Slaba kri — švabost.

SRCE. Srčne napake — hibe.

ŽELODEC. Čreva — krislina — jetra.

Želodčne bolezni se zdravijo, vzrok, od kje izvirna bolezen, po profesorju Glassner, zdravniku univerze na Dunaju.

KOSTNE BOLEZNI. Sušica.

REVMATIZEM in OBISTI. Kila — zbadanje.

GRLO, NOS, UHO. Zdravljenje mrzlice.

ŽENSKÉ BOLEZNI. Maternica, jajčnik, čiščenje (posebni oddelek).

OTROŠKE BOLEZNI. Rakitika — otrpelost.

NERVOZA. Glavobol.

Žarki X — Diatermia — Žarki ultravioleto

LABORATORI ZA KRVNE ANALIZE — Wasserman — Tur — Izpuščaji — lišaj.

Lastni senatorji z nizkimi cenami — Operacije za vse bolezni: jetra, obisti, želohec, maternica, spolovilo

GOVORIMO SLOVENSKO

Urniki: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 9 do 12.

PREGLED \$ 3.—

339 Callao 339

ZDROZDRAVNICA

Dra. Dora Samoilović de Falicov

in Feliks Falicov

Sprejemata od 10. do 12.

in od 15. do 20 ure.

Donato Alvarez 2181

U. T. 59 - 1723

Directorio 1347

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENES DE BILIK, diplomirana na univerzi v Pragi in v zdravniških vedah v Bs. Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom.

Ordinira od 9. ure zjutraj, do 20. ure zvečer.

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389 Buenos Aires

Veliki zavod 'RAMOS MEJIA'

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914).

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.

ŽIVČNE BOLEZNI: Nevračenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ŽELODEC: upadel, raširjeni, kisline, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USESA: vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

ŽENSKÉ BOLEZNI: maternica, jajčnika, neredno čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi

SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje

zajamčeno. — Plačilni pogoji dobri

Pregled brezplačno

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once

Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

let in oče 3 mladoletnih otrok; najstarejši je star 4 leta. To je že tretji tihotapec, ki je v teh krajih pri begu izgubil življenje in kaže tudi ta primer, za kako nizke cene ga tihotapeci tvegajo.

NOVA ŽRTEV FAŠISTIČNEGA NASILJA

Na Cerkljanskem so obmejni fašisti ubili Valentina Eržena, njegovo ženo pa aretirali

Gorica, 21. junija. — Iz Cerknega je prispela davi vest, da so obmejni miličniki pripravili zasedo 47 letnemu Valentinu Erženu iz Bukovega pri Cerknem, ki je živel v Jugoslaviji, a se je večkrat vračal k svoji ženi, ter ga včeraj ponoči ubila. Za pokojnim Erženom je bila izdana tudi tiralica posebnega sodišča za zaščito države. Fašistični listi, ki poročajo o tem tragičnem dogodku, pravijo, da je veljal pokojni Valentin Eržen pri fašističnih oblastih za terorista, ki je dal politični policiji in obmejnimi fašističnim agentom že mnogo posla. Vest o njegovi tragični smrti je napravila na vse slovensko prebivalstvo na Cerkljanskem silno globok vtis.

Fašisti so bili v ponedeljek popoldne obveščeni, da se je vrnil Valentin Eržen spet domov v Zakriž pri Cerknem. Ko so ugotovili, da se mudi pri svoji ženi, so okrog polnoči obkolili njegovo hišo. Kmalu nato se je Eržen poslovil od žene in odprl vrata, da bi se s pet skrivaj od-

IZ JUGOSLAVIJE

Dva duhovnika obsojena zaradi hujskanja proti Sokolu

Novo mesto, 23. junija. — V mali sodni dvorani sta se v torek vršili kazenski razpravi proti 35 letnemu Ambrožiču Francu, župniku na Turjaku, in proti 43letnemu Torkarju Antonu, kaplanu pri Sv. Križu pri Kostanjevici.

Kratka obtožnica navaja, da je župnik Ambrožič na 1. decembra letos dejal v župni cerkvi bratoma Antonu in Vinku Šušteršiču in Kozarju Ivanu, ki so prišli v cerkev kot zastopniki Sokola v krajih, naj stopijo na sredo cerkve, da jih bodo ljudje gledali v tistih umazanih eunjah. To da je izrekel z namero, da

pravil čez mejo. Tedaj pa je skočilo proti njemu več fašističnih miličnikov, ki so bili pripravljeni na strel. Ko pa je opazil, da bi bila sleherna obramba zaman, se je odpravil na drugo stran hiše in se skušal umakniti preko dvorišča. Toda tudi na dvorišču so fašisti že razpostavili straže. Na njihov poziv, naj s eustavi, se Eržen ni odzval. Ko se je povzpел na zid, ki obdaja dvorišče, so fašisti oddali nanj več strel in ga smrtno zadeli. Takoj za tem sta prispela na lice mesta sodna komisija in poveljnik 62. fašistične legije Benincampi. Fašisti so aretirali Erženo-vo ženo ter izvršili v hiši strogo preiskavo.

jih izpostavi zasmehovanju in preziranju. Obtoženec je zanimal, da bi izrekel te besede, pač pa je trdil, da jim je samo odkazal prostor v cerkvi ob strani, kjer so moške klopi. Zaslišane priče so izpovedale, da je obtoženec pri vstopu Sokolov v cerkev res izrekel inkriminirane besede, ki so vzbudile med ljudmi smeh. Sodišče je župnika Ambrožiča obsodilo na 1000 Din globe, ki jo mora plačati v enem mesecu, sicer bo moral odsedeti 17 dni zapora.

Kaplan Torkar pa je, kakor pravi obtožnica 2. februarja v župni cerkvi pri oznanilu vernikom dejal, da jim mora povedati žalostno vest, da so bili voditelji bivše SLS dr. Korošec, dr. Ogrizek, dr. Natlačen in dr. Kulovec od vlade kaznovani s tem, da so jih internirali v južne kraje, kamor so bili odvedeni po policijskih organih. Dne 19. februarja pa da je po prečitnem župnem oznanilu, ki se je pečalo z okrožnico banske uprave na šole glede Sokola, pozval starše, naj pazijo na svoje otroke, ker otroci niso državni, ne sokolski in ne učiteljevi, temveč njihovi. To da je govoril pred verniki z namero, da povzroči nerazpoloženje proti naredbam oblastev in državnim ustanovi. S tem je obtoženec zakrivil prestop po členu 4. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi. Obtoženec je priznal obe dejanji, a se je zagovarjal s tem, da si vesti o konfinacijah voditeljev bivše

SLS ni izmislil, temveč da jih je izvedel iz dnevnega časopisa. Glede svojega tolmačenja okrožnice banske uprave pa je dejal, da imata do otrok pravico v prvi vrsti družina in cerkev, potem šele država. Obtožnica pravi, da je gori navedeno obtoženec govoril očitno zato, da vzbudi med ljudmi nerazpoloženje proti sokolski organizaciji. Sodišče je obtoženca obsodilo na denarno kazen 600 Din pogojno na dve leti.

Aretirani špijoni

Beograd, 23. junija. — Tukajšnja policijska uprava je aretirala več bivših avstrijskih oficirjev, o katerih je do gnala, da so bili v špijonažni službi neke tuje države, in jih izročila državnemu sodišču za zaščito države in javne varnosti. Aretiran je bil najprej avstrijski državljani in bivši Červenka iz Gradea, pri katerem so našli policijski organi tudi mnogo kompromitujočega materiala.

Červenka je v policijskem zaporu tudi že priznal vso svojo krivdo. Kot njegovi sodelavci so bili aretirani in izročeni državnemu sodišču brata Oskar in Paul Ravnaner, kapetana v pokoju, oba iz Ljubljane, Anton Velikonja, mapor v pokoju, iz Kujujevcev, Štefan Velibir, uravnik ortopedske delavnice v Zagrebu in bivši oficir ter zobotehnik Hans Javorek iz Maribora.

Sodba v procesu proti ljubljanskim komunistom

Beograd, 21. junija. — Danes je bila na sodišču za zaščito države razglašena sodba v procesu proti skupini komunistov iz Ljubljane, proti katerim se je vršil proces 16. in 17. t. m. Obsojeni so

Anton Bajec na 3 leta robi-je, Josip Beltram na 3 leta strogega zapora, Franjo Jeglič na 3 leta strogega zapora, Tomaž Breje na 18 mesecev robi-je, Alojzij Beltram na 6 mesecev strogega zapora. Obsojencem se vsetje preiskovalni zapor. Josip Mezgec je bil oproščen.

Odmevi

Solnce! Sinje nebo!

Obljublja se krasen krasen večer. In res je nebo uslišalo vso sokolsko Ljubljano, da prideta do manifestacije najmlajši jugoslovski in češkoslovaški rod in naša vojska.

Pred obširnimi zletnim prostorom v Tivoliju je gneča. Avtomobilski signali se mešajo v rastoči šum množice.

Šesta ura se bliža.

Jugoslovski in češkoslovaški naraščaj sta zbrana, prav tako vojska, planinski in kolesarski bataljon.

Nebo je dobro, je sinje in sipa od zapada na vso množico in na Sokoliče in Sokoličice in na jugoslovsko vojsko zlato večerno zarjo.

Signali zvone. Ura je šest!

Na zletni prostor korakajo prvi Sokoliči med urnebesnim vzklikanjem gledalcev, množice, ki je zasedla tribune v mnogih tisočih.

Deset tisoč ali še več.

Z glavne tribune se nudi očem čudovit razgled. Ne le zletni prostor, tudi vse visoke stavbe v bližini so polne ljudstva. Na ogrodju pravoslavne cerkve, na novem Delavskem domu in drugod je črno gledalcev.

Ljubljana manifestira, svojo sokolsko dušo.

Medtem pa izvajajo krep-

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika, zatecite se na

CLINICA MEDICA CANGALLO
DR. A. GODEL

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje
BLENORAGIJE - KAPAVCA
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMSKIH NAČINIH

SIFILIS (606-914) Krvne in Kožne Bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, jetrne, živčne in reumatične bolezni

ZARKI X - DIATERMINA - ANALIZE

Govori se slovensko.

Sprejema se od 9. do 12. in od 15. do 21. — Ob praznikih od 9. do 12. ure.

CALLE CANGALLO 1542

DOCK SUP
(Prov. Buenos Aires)
calle Facundo Quiroga
1441

nasproti komisarije
EDINA
NAŠA SLOVANSKA
LEKARNA

Pojasnili o vašem zdravju lahko dobite osebno ali pismeno v moji lekarni.

Franjo Huspaur

Svojo gostilno priporoča

FRANCE KURINČIČ

CALLE TRELLES 1167 - 69 - Bs. AIRES

(Pol kvadre od ul. Gaona 2400)

ki gorenjski, notranjski in dolenski fantiči in brhka dekleta, od najmlajšega do najstarejšega, sokolske vaje z navdušenjem, da je izletni prostor ob vsakem odmoru en sam val veselja nad zlato sokolsko mladino.

**

In ta mladi rod, ta sokolska, jugoslovenska in češkoslovaška mladina zasluži najvišje odlike v nacionalni zavesti rastoče Ljubljane in vsega naroda.

A nič manj ne užiga vojska. Krepki, drzni planinci, prožni, na vse pripravljeni kolesarji so deležni zmago-slavnega priznanja.

**

Vojska je zaključila ta nastop mladine. Vojska, ki se ji hoče mirnega dela, ki pa je pripravljena, da reši v stiski in potrebi ta naš rod pred vsako opasnostjo.

Kako pisano je na tribunah, kjer je zbran naraščaj, ki nemo strmi v sivo, v vojsčake — svoje brate. Brat Čehoslovak in sestra Čehoslovakinja se družita z bratom Jugoslovenom in sestro Jugoslovenko. Med smrekovimi vejicami in venci in trobojnicami, s katerimi je okrašeno vse zletišče, je videti Sokoliče in Sokoličice vse zamaknjene. Kakor makovo polje je ponekod na tribunah.

**

Mož in tast sta jo poglala v smrt

Kragujevac, 21. junija. — Tukajšnje okrožno sodišče je oba oprostilo, ker ni bilo dovolj dokazov za njuno krivdo, toda vse ljudstvo v nji-ju domači vasi je trdno prepričano tudi še danes, da sta jo le onadva poglala v smrt.

Prvulovičeva hiša v Brzanu šteje med najimovitejše v vasi. Domači sin Proka se je pred nekaj leti oženil z lepo mlado Milico iz sosedne vasi. Zakon je bil nenavadno srečen, ker sta se, kar je med kmetiskim ljudstvom zelo redkokdaj, vzela iz ljubezni. Rodilo se jima je tudi par lepih, zdravih otrok, kateri so

bili pravi ponos mladi materi. Po prvih letih pa je prišla nenadoma bridka izprememba. Milica je opazila, da ji je mož začel gledati za drugimi ženskami. Ko so ji pa povedali, da se stalno shaja z neko svojo "prijateljico", je zapustila možev dom in se vrnila k svoji materi. Ta ji je toliko časa prigovarjala, da naj se vrne k možu, da se je res vrnila. Toda vrnila se je s sklepom, da mu bo vračala milo za drago. Odtlej jo je mož večkrat videl, da se je, na pragu stoječ, pogovarjala s tem ali o nim mladim vaščanom, kar je bilo vzrok, da so se začeli prepiri v hiši. Žena je bila seveda slabejša in še tembolj, ker je moža še hujskal proti njej njegov oče, kateremu sinaha nikdar ni bila p rav po volji. Oba sta jo začela strahovito mučiti. Neprenehoma sta ji grozila, da jo vržeta iz hiše, da ji vzame ta otroke, katere je imela zelo rada, in celo da jo ubije ta. Mož jo je tudi res večkrat pretepal, da je bila polna modric po vsem telesu. Prišlo je celo tako daleč, da ji nista dovoljevala niti trohice hrane. Neprestano sta jo zmerjala s prešestnico in ji ubijala v glavo, da bi bilo najbolje zanje, če si sama vzame življenje. In se je zgodilo, da so 2. avgusta lanskega leta zjutraj našli ubogo Milico mrtvo, visečo na vrvi.

Srednješolci se ubijajo

Med samomorilci je vedno več dijakov — Kje so vzroki tragedij ob zaključku vsakega šolskega leta — Tragedija v rodbini našega rojaka v Osijeku — Življenski kapital mladine

Ljubljana, 20. junija. — Število primerov bega iz življenja se množi vsako leto in se to označuje kot posledica vedno težje borbe za obstanek. Značilno pa je tudi to, da je vsako leto med obupanci, ki so si vzeli življenje,

vedno več srednješolcev. Ubili so se tudi že nekateri šolarji osnovnih šol. Za objasnili vsakega takega tragičnega primera je treba proučiti razmere, v katerih so živel obupanci ne samo v šoli, temveč tudi doma. Žalostne primere dijaških samomorov bi mnogi radi kratkoma zvalili kar na šolo in posebej še na učitelje. Stvar pa ni tako enostavna. Na vsak način se je treba vprašati zakaj so se baš ti in ti dijaki tako ustrašili neuspehov v šoli, da so se rajši zatekli v smrt.

Dijaške tragedije — samomori in begi od doma so na vsak način potrebni temeljitega in vsestranskega proučevanja. Kakor že rečeno, je treba enako temeljito proučiti razmere doma in v šoli. Pri tem bo gotovo postalo jasno, da so nujno potrebne mnoge reforme v šolah glede pouka in tudi glede praktičnega izobraževanja učnih moči. Razvidno pa bo tudi, da bodo morali starši revidirati svoje zahteve in nade, ki jih stavijo na šolo.

Naslednja tragedija, ki se je odigrala v rodbini slovenskega častnika — Ljubljana v Osijeku, da tudi mnogo misliti: Komandantu osiješke smodnišnice g. Henriku Pečku se je ustrelil edini, še ne 19letni sin Dušan. Delal je baš zrelostni izpit iz 8. realne gimnazije in profesor mu je dejal, da ne bo napravil mature iz srbohrvatskega jezika. Ta napoved je nesrečnega mladeniča tako potrla,

Diplomirana babica ANA CHARPOVA

v Pragi in Buenos Airesu Ima dolgoletno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Buenos Airesu.

Sprejemajo se penzijonistke, posebno s kampa. Pomoč pri porodih za \$ 30.—

calle COLOMBRES 178 U. T. 62 Mitre 3755 (1 kvadra od Rivadavia)

FRANC KLAJNŠEK
Zidarski majster

S FIRMO

Calle Marco Sastre 4351 esq. Sanabria, Villa Devoto, Buenos Aires. U. T. 50-0277. Izdeluje načrte in napravi vam proračun za gradnjo, brezplačno.

da si je še isto noč končal svoje mlado življenje s kroglo v sree. Drugi dan pa je došlo sporočilo, da je vendarle napravil maturo. Ko se je pokojni Dušan nedavno mudil v Ljubljani in je prisostvoval 25letnici gledališkega delovanja svojega strica g. Bojana Pečka, je temu še tožil, da ima zelo strogega profesorja za srbo-hrvaščino. Pokojni mladenič je bil marljiv in dober in je gotovo, da ga je, kakor je bilo navedeno tudi v njegovem poslovilnem pismu, gnal v smrt samo strah pred neuspehom v šoli.

Iz takih tragedij se večkrat vidi tudi krivda učiteljev, ki mislijo, da je ono, kar poučujejo, najvažnejše in da ne smejo odnehati niti za las od svojih predpisov. O prestrogih profesorjih je gimnazijski ravnatelj Vaso Stajič nedavno pisal takole: Če učenci ponoči iz jeze pretepejo kakega profesorja, se javnost bolj razburja kakor pa tedaj, ko profesor s svojimi kolegi o belem dnevu učenec ubija v glave cele generacije... Upravičeno pa je tudi naziranje, da so starši v mnogih primerih krivi, da hodijo njihovi sinovi in hčere v šolo samo zaradi diplome. Starši vlagajo v šolo kakor v kakšen denarni zavod svoj denar, da bi otrok naposled dobil diplomo. Dijaških tragedij bi bilo gotovo konec, če

bi se doma in v šoli obujala zavest, da ima mladina tudi brez predpisanih naukov in redov v sebi velik življenski kapital. Starši in učitelji bi morali vzajemno mladino navajati k spoznanju, da je šola sicer forum, kjer se doseže izobrazba, a da je tudi poleg šole šemno vzgoje in naukov za življenje.

Razširjajte SLOVENSKI TEDNIK

"Jaz bi rada lep klobuk-bit mora zadnja novost, po najnovejši modi."

"Prosim, sedite, gospa, in par trenutkov počakajte, ker se ravno sedaj menja moda."

Moderna mama

— Glej, Ivanček, vsi mladi piščančki so šli že spat. Tudi ti moraš v posteljo!

— Da, mama, ampak s piščančki je šla spat tudi — kolkja!

Prva sloven. cvetličarna "JACINTA"

Nagrobne vence, namizne rože, šopke za neveste, vseh vrst semena in sadik rož ter drevesc. Cene nizke, prepričajte se rojaki, ter me osebno posetite. Postrežba na dom.

Se priporoča

ANTON UŠAJ

Av. San Martin 3358 U. T. 50-2396 — B. Aires

Nova Slov. Trgovina Jestvin

Cenjenim rojakom se priporoča

MILHARČIČ FRANC

Calle MEDANOS 1701 esq. TRELLES PATERNAL — BS. AIRES

ELEKTROMECHANICNA DELAVNICA

KLARIČ & METLIKOVEC

Popravljanje in postavljanje električnih motorjev, dinamos, ventiladorje in drugih strojev.

Izdelava solidna, vsega v stroko spadajočega dela. Se delajo modeli (matrices) — Varenje (Soldadura Autogena)

J. B. ALBERDI 232 — U. T. 60 Cab. 6604 — Bs. As.

Fotografija "LA MODERNA"

je znižala cene za slovenske kolonije. Pri nas izdelujemo slike po evropskom sistemu, prvovrstne in poceni.

Slike poročencev z drugovi in družicami samo \$ 18 ducat. Poštne od \$ 3 naprej. Za osebne izkaznice, potne liste 6 za \$ 1.

Ob sobotah odprto ves dan. Ob nedeljah zaprto.

Av. SAN MARTIN 1679 BUENOS AIRES

Telefon: 50 - 0522

Dr. J. HAHN

ŽENSKÉ BOLEZNI — BELI TOK — NEREDNO PERILO, BOLEZNI MATERNICE, JAJCNÍKA, NOTRANJE BOLEZNI: ŽELODČNE IN MOŠKE BOLEZNI: GONOREJA.

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601

Sprejema od 3 do 8 zvečer.

N I Z K E C E N E

ZANIMIVOSTI

Nenavadno razviti ljudje

Velikani in pritlikavci med ljudmi so navadno deležni največje pozornosti. Vsekar pritlikavce nekako primerjamo z otroci, zato nam niso tako zanimivi. Velikana, ki je par čevljev višji od povprečnih ljudi, pa vsak z zanimanjem pogleda.

Največji znani mož na svetu je Jack Earle, živeč v mestu El Paso, Texas. Visok je osem čevljev in pol ter nosi čevlje številka 22.

Pred njim je nosil svetovni rekord v visokosti irski velikan Byrn, ki je bil visok 8 čevljev in 9 palcev.

V mestu Alton, Illinois, pa se razvija fant, ki bo prekosil oba prej omenjena, ako mu bo sreča mila. To je Robert Wadlow, ki je šele 15 let star, pa že sega sedem čevljev ter osem in pol palca visoko v zrak. Ob rojstvu je Robert tehtal 12 funtov in ko je bil šest mesecev star je sličil triletnemu otroku. Zdaj ko je star 15 let, tehta 340 funtov. Vsaka tri leta se "potegne" za približno 8 in eno četrtino palca. Ako bo na ta način rasel do 23. ali 24. leta, bo dosegel 9 čevljev višine. Ako bi rasel do 35. leta, kar ni izključeno, dosegel bi višino 12 čevljev ter tri in pol palca.

Beli zamorec

V New York je prispel s Haitija zamorec Ismion Dauphin, ki je zbudil v znanstvenih krogih veliko pozornost. Mož, ki bi moral biti črn, je namreč bel in se samo po debelih ustnicah in nosu loči od Evropeev, kajti tudi njegovi lasje in obrvi so plavi. Kako je prišel 57 letni beli črncec do teh znamenitosti, je pripovedoval takole:

Njegovi starši so bili normalni črnci in on sam je bil do 57. leta ves črn. Tedaj je obolel za naduho in da mu jo prežene, mu je zdravnik dr. Léon predpisal neke kroglice, ki jih izdelujejo iz soka tropske rastline, ki jo domačini imenujejo "roiry". Pacient je hotel hitro ozdraviti in namestu predpisane 1

kroglice na dan, jih je namah spravil vse vase. Kmalu potem je padel v nezavest, ki je trajala 5 dni. Le z injekcijami iz soka neke čajne rastline mu je zdravnik ohranil življenje. Te injekcije pa so mu vzele vid.

Ko je po dveh mesecih ozdravel in spregledal, je ugotovil v svoje največje začudenje, da je belopoln in plavalas. Vsakdo se je lahko prepričal, da ta čudna sprememba barve ni goljufiva. Nerešeno pa je doslej vprašanje, da-li ga je spremenil "roiry" ali tista čajna rastlina.

Mačja domovina

Mnogo prerekanja je bilo že, kje je bila prvotna domovina naših domačih mačk. Znanstveniki sodijo, da so domače mačke potomke divjih afriških mačk, ki so jih udo-

mačili že stari Egipčani. Pozneje so bite te mačke pomešane z različnimi mačjimi vrstami iz Kitajske.

Železniška postaja kot klavnica

Na postaji San Giorgio di Nogaro v Italiji je treščil vlak v drug vlak, ki je iz Trsta pripeljal veliko pošiljko živine. Deset vagonov je popolnoma razbilo, razbitine pa so kakšnih sto glav izbrane živine razmesarile dobesedno pri živem telesu. Na nekaterih mestih je bila proga za decimeter pokrita s krvjo.

Tuljenje ubogih živali je alarmiralo vse mesto. Pozvali so vse v bližini postaje dosegljive mesarje, da bi napravili njihovim mukam konec in rešili meso. Nesreča po naključju ni zahtevala človeških žrtev.

Po sedmih letih našla grob svojega moža

Na nekem pokopališču pri Moskvi je našla Američanka Selly Keene po sedmih letih iskanja grob svojega moža Williama Keena, ki se je boril leta 1918. na francosko-nemški fronti in je potem izginil.

Pred sedmimi leti se je njegova žena odpravila na pot, da poišče vsaj njegov grob in cela vrsta "vidcev", med njimi znani Hanussen, je zasluzila na nje račun velike vsote, a povsem po krivici, ker so vsi "gledali" napačno. Razumljivo je, da le ga. Keenova iskala grob pred vsem v ozemlju francoske-nemške fronte. Tudi pred dvema letoma ji je neki angleški stotnik povedal, da mora oditi v Rusijo, in sicer bo našla grob

nekje v bližini Moskve. Navzlic temu, da je bila videti ta napoved zelo neverjetna, je Američanka odšla v Rusijo in se ji je res posrečilo, da je odkrila dolgo iskani grob.

Kako je prišel William Keene sem, je še neugotovljeno. Pred 15 leti so ga našli na deželni cesti mrtvega, in sicer v civilni obleki. Mogoče je l. 1918. zašel v nemško ujetništvo, a je iz Nemčije ubežal na še neznan način v Rusijo, kjer ga je doletela smrt.

Smrt največjega turškega pesnika

Vsi turški listi so izšli te dni s črnim robom zavoljo smrti najuglednejšega in najpopularnejšega turškega pesnika Ahmeda Hašima. Umrli je v še razmeroma mladih letih. Kritiki pravijo, da je znal v svojih delih združiti zapad in orient. Njegova dela so prevedena že v francosčino in grščino.

Železnica skozi Saharo

V francoski zbornici je poslanec Brunet stavil predlog, naj bi vlada pričela v bližnjem času priprave za gradnjo železniške proge skozi Saharo.

Stroški bi znašali okroglo 3 milijarde frankov, pri čemer bi šlo nekaj nad polovico za gradbeni material, ostalo pa za plačo armadi delavstva, ki bi štela 35.000 mož.

Proga bi merila v dolžino 3200 km od Nigra do sredozemske obale in prevozni stroški so preračunani na tej progi na 90 frankov za tono. Če bi železnica prevozila letno samo 300.000 ton blaga po 100 frankov za tono, bi se podjetje rentiralo. Z Brunetovim predlogom soglašajo kakšnih 225 poslancev.

1300 profesorjev brez službe

Na zborovanju slušateljev filozofske fakultete v Brnu so ugotovili, da je ta čas na Češkoslovaškem okrog 1300 aprobiranih srednješolskih učnih moči brez službe. Tu če bi upokojili vse profesorje, ki so dosegli 60. leto, bi le

VELIKA KLINIKA SPECIALISTOV

Buenosaireške in pariške univerze

Za dosego popolnega zdravljenja s kolikor mogoče malimi stroški, pregledujemo svoje bolnike z X žarki in jim podarimo zdravila

ZDRAVIMO

črevesne bolezni, krče, grla, ušesne, očesne in nosne. Bolezni členkov, revmatizem, srčne napake, splošna onemoglost, Arteriosklerozis; povračenje, bolečine, rane, kisline, slaba prebava. Spolne bolezni 606 - 914. Reakcija Wassermann. Sploh ni bolezni, katere bi ne poznali in tudi klijenta ozdravili.

Pregled SAMO \$ 3.-

1017 SARMIENTO 1017
od 10 do 12 in od 14 do 21 ure

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3-6 \$, lepo sliko v barvah.

Atelje
MARKO RADALJ
F. Quiroga 1275,
DOCK SUD

Krojačnica

in trgovina

Z vsemi možnimi potrebščinami

Cene konkurenčne

Se priporoča

SEBASTJAN MOZETIČ
Osorio 5025

LA PATERNA
Buenos Aires

Pierre L'Ermite:

DEKLICA Z ODPRTIMI OČMI

(9)

To... to je ljubezen... ne koleba... ne primerja... kliče po bitju svojem kakor cvet kliče po čebeli... kakor oko kliče po luči, brez katere ni ma zmisla biti.

Toda nikoli ni v ljubezni enakosti.

Zakaj naj bi baš njena ljubezen manjša?

In — prav za prav, čisto iz dna — ali ga resnično ljubi?...

Nejasno in zagonetno čuvstvo, ki vznemirja njeno sree in ki ji časih mahoma daje vso svobodo, — ali je to ljubezen?

Ali je pametno stopiti v zakon, kjer je na eni strani vsa, na drugi pa le drobitna ljubezni? Ali bi ne bil morda ta zakon iz sočutja?... "da", ki bi bil iztrgan težavi iskanja in bojazni odločitve? Če bi ponosni Filbert spoznal njen "da" takšen, kakršen je... ali bi ga navzlic svoji ljubezni sprejel?

Moj Bog, kako zamotano je življenje!

Rolanda sklence roke na podstavku okna, se ozre v nebo in šepeta: "Oče naš, ki si v nebesih... Njega, ki je dejal: Vsak las na tvoji glavi je preštet... njega prosi za mrvico luči, da bi ji posvetila na pot v bodočnost.

Teta Cecilija, ki v svoji zaposlenosti ni opazila Rolandine odsotnosti, je ob njenem povratku baš naročala štirim devojkam, ki si jih je poklicala v pomoč. Po dvoranah so se že začele vrstiti postelje. Kuhinjske potrebščine so bile previdno razpostavljene poleg velikega, s slamo napolnjenega zaboja; teta je skr-

bno zapisovala vsak predmet v zvezek, primerjaje jih z dobavnicami. V tem opravilu se je kazala vsa njena praktična in za gospodinjstvo ustvarjena narava.

Nenadoma je začula Rolanda, še vsa prevzeta svojih dvomov, radostne in užaljene klice svoje tete:

"Ni mogoče!... Ta je pa od sile!... Zares, prav zares! Ne, to je pa res preveč!... "

"Pa kaj takega, tetka?"

Tetka, ki je bila sklonjena nad zaboj in pokrita po rokavih in po ramenih z drobnostjo slamo, se je zravnila in opazivši svojo nečakinjo, dejala:

"Rolanda, kadar boš želela kaj naročiti iz Pariza, ti priporočam gospoda iz Stare Rakovice... Ta je navihani! Prav gotovo ima že svoj zrelostni izpit... Poglej!... Poslal mi je kup stvari... vse najpotrebnejše. Celó tri sita

za kavo, pogledj! Ampak na lonce je enostavno pozabil... Oh, ti moški!..."

"Oh, ti moški" ponovi Rolanda kakor v odmev.

VIII. poglavje

Kdor še ni videl veselja, naj bi bil prišel tistega jutra o počitnicah ob desetih na pomol, ko je dospela ladja s kolonijo malih Parižanov za "Staro Rakovico".

Ladja je bila odšla iz Portica polna, preporna otrok, kovčegov, zavojev, trobent, bobenčkov, fotografskih aparatov... Nekoliko razburjeni radi slovesa od doma, izmučeni vsled enajstih mesecev v dušnem Parizu, vsled noči v vlaku, prestopanja iz enega vlaka v drugega, nezaplivo gledajo zdaj blede malčki v morje, kjer je toliko vode!... Morje, kjer se potopiš... in koliko jih je, ki znajo plavati?

Čeprav je bila vožnja kra-

tka, jim bereš na obrazu neprikrit strah pred morjem, ki je časih nekoliko nagajivo.

Strah je večji del utemeljen radi morske bolezni, ki se je malčkov že lotevala. Ker pa je trajala vsa vožnja komaj dobro uro, je prišlo le v redkih primerih do "katastrofe". In vse je zadobilo prav hitro spet prijazno lice, ko se je pojavila na obzorju radost in zelenje, naš prekrasni otok.

Na pomolu čaka kolonijo vsa nervozna in iz sebe teta Cecilija. Neprestano stopica sem in tja, ustavlja se v pozornem opazovanju dobro znane bele pike na morju... pika očitno vedno bolj raste in postaja polagoma Saint Filbert... znameniti noirmoutierski parnik.

Evo ga naposled čisto blizu. Odet je v oblak gostega dima in se pripravlja na pristank! Vsa kolonija se tišči na sprednjem delu ladje, vse oči motrijo z zanimanjem manevriranje, mornarje, vrvi ki letajo po zraku in jih spretno roke na pomolu love... ki se nategnejo in popušča-jo, kakor da bi hotele povleči pomol za seboj v veliko lužo.

"Ste se srečno vozili?"

(Nadaljevanje)

majhen odstotek teh brezposelnih prišel do kruha.

Zborovalci so postavili zahtevo, naj bi se upokojili tudi profesorji, ki so dosegli 55. leto, naj bi se srednješolske učne moči nastavljale tudi na meščanskih šolah, otvorili naj bi se novi paralelni razredi in skrajšalo za vsako učno moč število ur.

Ženski zločini na Turškem

Na Turškem je ta čas v ječi kakšnih 700 žensk. Skoraj polovica teh je prišla za zamrežena okna, ker se je z amorom iznebila svojih mož, druga polovica pa se je pregrešila zlasti proti novim prosvetnim zakonom turške vlade.

Iznajdljivost ljudi.

Urad dela v Ženevi je doglal, da je na svetu 16.000 raznih poklicev, ki si z njimi ljudje služijo vsakdanji kruh. To so pa samo pošteni poklici. Poleg teh je seveda še dolga vrsta drugih poklicev, ki si jih izmišljajo ljudje po večini zato, da jim ni treba delati. Nedavno je umel v Lor-

BANKA PRIJATELJ

KAKO DOBRO BI VAM PRIŠLO SEDAJ MALO DENARJA

Morda da ga sedaj ne robite; ali nihče Vam ne more jamčiti, da ne bo prišel čas, ko boste rabili denar. — Naj bo za postaviti eno trgovino, za kupiti eno hišo, ali v slučaju bolezni. Vedeti, da je denar na varnem, olajšava skrbi.

NAŠ SLOVENSKI ODDELEK

more Vam odpreti račun v Banki s svoto \$ 5.— z dobrimi in stalnimi obrestmi. — Oprto od 9 — 18 ure (ob sobotih od 8.30—11). Lahko uložite in dvignete denar v nekaj minutah, kjer Vam bodo na uslugo uradniki Vaše narodnosti.

The FIRST NATIONAL BANK of BOSTON

FLORIDA 99 — Buenos Aires

PUEYREDON 175

Av. GRAL. MITRE 301 (Avellaneda) CORDOBA 1223 (Rosario)

ZAUPANJE

VLJUDNOST

HITROST

SIGURNOST